

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE INTERNATIONAL EXAMINATIONS
General Certificate of Education Advanced Subsidiary Level

TELUGU LANGUAGE

8690/02

Paper 2 Reading and Writing

October/November 2011

1 hour 45 minutes

Additional Materials: Answer Booklet/Paper

READ THESE INSTRUCTIONS FIRST

If you have been given an Answer Booklet, follow the instructions on the front cover of the Booklet.

Write your Centre number, candidate number and name on all the work you hand in.

Write in dark blue or black pen.

Do not use staples, paper clips, highlighters, glue or correction fluid.

Answer **all** questions.

Write your answers in **Telugu** on the separate answer paper provided.

Dictionaries are **not** permitted.

You should keep to any word limits given in the questions.

At the end of the examination, fasten all your work securely together.

The number of marks is given in brackets [ ] at the end of each question or part question.

ఈ సూచనలను ముందుగా చదవండి.

మీకిచ్చిన సమాధాన పత్రంలోని ముఖపత్రం మీది సూచనలను పాటించండి.

నీర్దేశించిన స్థలాలలో మీ సమాధాన పత్రం/పత్రసంపుటి మీర మీ పేరు, కేంద్రం సంఖ్య, అభ్యర్థి సంఖ్య రాసి నింపండి.

ముదురు నీలం లేదా నలుపు రంగు సిరా కలాలనే వాడండి.

షైఫల్సు, పీపరు క్లిప్పులు, పైలైటర్లు, గూల్ లేదా చెరుపుడు ద్రవాలు వాడకండి.

అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అందించిన సమాధాన పత్రంలో మీ సమాధానాలను తెలుగులో రాయండి.

పదకోశాలకు అనుమతి లేదు.

ప్రశ్నల్లో సూచించబడ్డ పదపరిమితిని పాటించండి.

పరీక్షకాగానే సమాధాన పత్రాలను అన్నిటినీ ఒకటిగా గుదికూర్చి కట్టండి.

ప్రతి ప్రశ్నకు లేదా ప్రశ్నాంశానికి చివర [ ] కుండలీకరణం గుర్తుల్లో గుణాలు సూచించబడ్డాయి.

This document consists of **5** printed pages and **3** blank pages.

విభాగం 1

ముందుగా ఈ మొదటి పార్శ్వాన్ని చదివి, ఆ తరువాత అడిగిన ప్రశ్నలకు తెలుగులో జవాబులు రాయండి.

గ్రామసీమలు

- రాజు ఒక పారశాలలో అధ్యాపకుడిగా పనిచేస్తున్నాడు. అతని భార్య కమల కూడా మరొక పారశాలలో అధ్యాపకురాలిగా పనిచేస్తున్నది. వాళ్ళు ఇప్పుడు గుంటూరులో ఉంటున్నారు. కమల పని చేస్తున్న బడి గుంటూరులోనే ఉంది. కానీ రాజు పని చేసే బడి దగ్గరలో ఉన్న ఒక గ్రామంలో ఉంది. రాజు రోజూ బస్సులో వెళ్లి వస్తూ ఉంటాడు. ఆ ఊరికి వెళ్లి రోడ్సుకు ఇరు పక్కలా పంట పొలాలు ఉన్నాయి. వాటిని 5 చూస్తే రాజుకు తన చిన్నతనం జ్ఞాపకున వస్తుంది. ప్రయాణం చేసినంత సేపూ ఆ పొలాలు చూస్తూ రాజు తన చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలతో తన్నయిత్వం చెందుతూ ఉంటాడు.
- ఆసలు రాజు వాళ్ళ ఊరు ఒక వల్లటూరు. అతని చిన్నతనంలో ఆ ఊరిని అతను ఎంతో ప్రేమించేవాడు. ఆ ఊరు కృష్ణానది ఒడ్డున ఉంది. రోజూ రాజు పొద్దునా సాయంత్రం తోటి పిల్లలతో కలిసి కృష్ణలో స్నానం చెయ్యటానికి వెళ్లివాడు. అందరూ కలిసి నదిలో ఆటలే ఆటలు; ఈతలే ఈతలు.
- 10 వ్యవసాయపు పసులంటే రాజుకు చాలా ఉత్సాహం. అతని తండ్రి ఒక నువ్వుకారు రైతు. స్వాలుకు సెలవు వచ్చినప్పు డల్లా రాజు తండ్రితో కలిసి పొలానికి వెళ్లివాడు. ఎండాకాలం వెళ్లి తోలకరి వర్షాలు పడ్డప్పుడు నేల తడిపి వచ్చే వాసన అంటే అతనికి ఎంతో ఇష్టం. వర్షాలు మొదలైపుతర్వాత ఏరువాక పోర్చుమి వస్తుంది. అప్పుడు రైతులు దుక్కి దున్నుతారు. తండ్రి దుక్కి దున్నుటానికి తెల్లవారు జామునే లేచి అరక కట్టుకొని పొలం వెళ్లాడు. అప్పుడు రాజు ఉదయం ఏడు గంటలకల్లా తండ్రికి చద్దిన్నం తీసుకు వెళ్లాడు.
- 15 ప్రాస్మాలు చదువు పూర్తి అప్పుతూనే రాజు జీవితంలో ఒక పెద్ద మలుపు వచ్చింది. అతని తండ్రి చండి చనిపోయాడు. వ్యవసాయం ఆగిపోయింది. అటువంటి పరిస్థితిలో గుంటూరులో ఉండే రాజు మేనమామ రాజును గుంటూరు తీసుకుపోయి తన దగ్గరే ఉంచుకొని కాలేజీలో చేర్చించాడు. ఆ విధంగా రాజు జీవితంలో కాలేజీ చదువు, పట్టణ నివాసం అనే మార్పులు వచ్చాయి. వ్యవసాయం మీద అతనికి ఉన్న మక్కువ కారణంగా వ్యవసాయ కూశాలలో చేరాలని అతను ఎంతో ఆశ పడ్డాడు. కానీ గుంటూరులో వ్యవసాయ కూశాల లేదు; ఎక్కడికో 20 పంచించి చదివించటానికి మేనమామ ఆర్థిక స్థితి అనుకూలించలేదు. అందువల్ల వ్యవసాయంలో ఔ చదువు చదవలేకపోయాడు. గుంటూరులోనే బి.ఎస్.ఎస్. చదివి తర్వాత ఉపాధ్యాయ శిక్షణ పూర్తిచేసి పైన్నా టీచర్గా ఉద్యోగంలో చేరాడు. టీచర్గా పని చేస్తున్న కమలను వెళ్లి చేసుకున్నాడు. వ్యవసాయంలో ఔ చదువు అయితే చదవలేదు గాని, తనకు ఉన్న ఉత్సాహం కారణంగా వ్యవసాయంలో మెళ్ళువులు, భూసారం, ఎరువులు, మొదలైపు విషయాలను గురించి చాలా తెలుసుకున్నాడు రాజు.
- 25 ఇప్పటికే గ్రామాలలో రైతుల పరిస్థితి తన చిన్నతనం నాటి లాగానే ఉంది. అందుకని రాజుకు చాలా రోజూలుగా తను పుట్టిన ఊరికి వెళ్లి అక్కడి రైతులకు వ్యవసాయంలో ఆధునిక పద్ధతులను తెలిపి సహకార విధానంలో సన్వీకారు రైతులు బలవడేలా చేయాలని గట్టి కోరిక ఉంది. ఇప్పుడు పని చేస్తున్న గ్రామంలో కూడా అతను రైతులను కలుసుకొని తనకు తెలిసిన విషయాలు వారికి చెప్పు ఉంటాడు. ఈ సంవత్సరం ఎండాకాలం సెలవులలో రాజు కుటుంబంతో సహా తన గ్రామానికి వెళ్లాలి అని, అక్కడ రైతులకు అక్కరాస్యతలోనూ, వ్యవసాయంలో ఆధునిక పద్ధతులను గురించి కొన్ని తరగతులు నిర్వహించాలి అని, ఆ 30 విధంగా కొంత స్వచ్ఛంద సేవ చేయాలి అని తీర్మానించుకున్నాడు.

- 1 దిగువ పేర్కొన్న అర్థ వివరణలకు బాగా సరిపోయే పదాలు/పదబంధాలు షై పార్శ్వంలో ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి రాయండి.

మాదిరి: పరపత్వం

సమాధానం: తన్నయత్వం

- (అ) బడి [1]
- (ఆ) రెండు షైపులా [1]
- (ఇ) మరణించాడు [1]
- (ఈ) నివాహం [1]
- (ఉ) బాల్యం [1]

[మొత్తం గుణాలు 5]

- 2 కీంద సూచించిన పదాలను/ పదబంధాలను వాటి అర్థం వ్యక్తం అయ్యేలా మీ సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

మాదిరి: పనిచేస్తున్నాడు

సమాధానం: నా స్నేహితుడు ఒక బ్యాంకులో పనిచేస్తున్నాడు.

- (అ) ప్రయాణం [1]
- (ఆ) మలుపు [1]
- (ఇ) మేళకువ [1]

బ్రాకెట్లలో సూచించిన పదాలను ఉపయోగించి వాక్యాలను తిరగ రాయండి.

మాదిరి: కమల పనిచేస్తున్న బడి గుంటూరులో ఉంది. [గుంటూరులో ఉన్న బడి]

సమాధానం: కమల గుంటూరులో ఉన్న బడిలో పనిచేస్తున్నది.

- (ఈ) తండ్రి దుక్కి దున్నటానికి పొలం వెళ్తాడు. [పొలం వెళ్తి] [1]
- (ఉ) ఉపాధ్యాయ శిక్షణ పూర్తిచేసి ఉద్యోగంలో చేరాడు. [ఉద్యోగంలో చేరటానికి ముందు] [1]

[మొత్తం గుణాలు 5]

- 3 మీద పార్శ్వంలోని వాక్యాలనే మక్కికి మక్కి దించకుండా కీంది ప్రశ్నలకు తెలుగులో నమాధానాలు రాయండి.

(త్రణి ప్రశ్న చివర గుణాలు గుర్తించబడ్డాయి. భాషా పాటువానికి అదనంగా 5 గుణాలు ఉన్నాయి. వెరసి ఈ ప్రశ్నకు మొత్తం $15 + 5 = 20$ గుణాలు.)

- (అ) రాజు ఎవరు? అతను రోజూ బస్సులో ఎక్కుడికి వెళ్చిపుట్టా ఉంటాడు? ఎందుకు? [3]
- (ఆ) రాజు ప్రయాణంలో తన్నయత్వం చెందటానికి కారణం ఏమిటి? [2]
- (ఇ) రాజు చిన్నతనంలో తేటి పిల్లలతో కలిసి ఏం చేసేవాడో రాయండి. [2]
- (ఈ) రాజు జీవితంలో వచ్చిన పెద్ద మలుపు ఏమిటి? దాని వల్ల వచ్చిన మార్పులు ఏమిటి? [3]
- (ఉ) రాజు వ్యవసాయంలో షై చదువు చదవలేకపోవటానికి కారణాలు తెలుపండి. [2]
- (ఊ) రాజు ఎండాకాలంలో ఏమేం చేయాలని తీర్చానించుకున్నాడు? [3]

[మొత్తం గుణాలు 20]

విభాగం 2

ఇప్పుడు ఈ దిగువ నున్న రెండో పొత్కాన్ని చదివి, ఆ తరువాత అడిషన్ ప్రశ్నలకు తెలుగులో జవాబులు రాయండి.

గ్రామాభివృద్ధి - దేశాభివృద్ధి

- గ్రామాలు ఖాళీ అపుతున్నాయి; జనానికి గ్రామాల్లో ఉపాధులు దొరకటం లేదు; చాలామంది సమీప పట్టణాలకు నగరాలకు వలన పోతున్నారు - ఇటువంటి వార్తలు తరచుగా వింటూ ఉంటాం. ఇట్లా జరగటానికి కారణం ఏమిటి? దీనికి కారణం ఒకటి కాదు; చాలా కారణాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి: ఆధునిక కాలానికి తగిన అవసరాల కల్పన గ్రామాలలో నత్తునడక నడుస్తూ ఉండటం; చదువుకున్నవారు తమకు గ్రామాలలో
- 5 ఉపాధి దొరకదు అనే భావనలో ఉండటం. ఈ రోజులలో చదువుకున్నవారు ఎక్కువ కావటంతో గ్రామాల నించి జనం పట్టణాలకు వలన పోవటం కూడా ఎక్కువ అపుతున్నది. చదువుకున్నవారిలో కూడా కొంతమంది గ్రామాలలో స్థిరపడి వ్యవసాయమో, ఏదైనా స్వయం ఉపాధి మార్గమో చూసుకుండాం అనుకునేవారు లేకపోలేదు. అటువంటి వారు ఎదుర్కొనే మొదటి సమస్య వారి పిల్లలకు కావటిన మంచి విద్య గ్రామాలలో దొరకపోవటం. రెండవ సమస్య మంచి వైద్యం దొరకకపోవటం.
- 10 ఇవి ప్రధానంగా కనిపించే సమస్యలే అయినా, మరొక సమస్య కూడా ఉంది. గ్రామాలలో ఆధునిక కాలానికి సరిపడే గృహ వసతులు తగినంతగా లేకపోవటం. అయితే చాలా మంది ఈ అసౌకర్యాన్ని అంతగా పట్టించుకోవటం లేదు. మంచి విద్య, మంచి వైద్యం దొరికితే చాలు అనేదే వారి భావన. ప్రధానంగా విద్య, వైద్యం అనేవి గ్రామాలలో ఇంకా మెరుగు పడుత్సిన అవసరం ఉంది అని అందరూ అంగీకరిస్తారు.
- ఈ విషయంలో కూడా గ్రామాలలో ఇటీవలి కాలంలో ఒక మెరుగుదల కనిపిస్తున్నది. అది మూడు విధాలుగా 15 కనిపిస్తున్నది. ఒకటి: మంచి పారశాలలు, మంచి వైద్యాలయాలు గ్రామాలలో కూడా వెలుస్తున్నాయి. రెండు: సమీప పట్టణాలకు రోడ్డు సౌకర్యాలు బగా మెరుగు పడి, గ్రామాలలో నివసించే పిల్లలు సమీప పట్టణంలోనే, నగరంలోనే ఉన్న మంచి పారశాలలలో చదువుకునేందుకు అవకాశాలు ఏర్పడుతున్నాయి. మూడు: చాలా పారశాలలు పరిసర ప్రాంతాలకు బస్సులు నడువుతూ పిల్లలకు - ఖర్చుతో కూడినదే అయినపుటికీ - సులభమైన రవాణా సౌకర్యం కలిగిస్తున్నాయి. ఈ విధంగా గ్రామ జీవనం సౌకర్యపంతం అవుతున్నపుటికీ,
- 20 ఇంకా ఎన్నో లోటుపోట్లు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో సాధించ వలసిన అభివృద్ధి చాలా ఉంది. అట్లా అన్ని గ్రామాలలోనూ సౌకర్యాలు మెరుగు పడి ప్రజాజీవనం సుఖప్రదం అయితే దేశం వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది అని సమాజ పరిశీలకులు చెప్పారు.
- అయితే, ఇక్కడ మరొక అంశం కూడా చెప్పుకోవటిని ఉంది. భారతదేశం ప్రధానంగా వ్యవసాయాధారిత దేశం. అందుష్ట దేశానికి రైతు మెన్మముక వంటివాడు అని గుర్తించాలి. అంతే కాకుండా గ్రామాల ప్రాథమాన్యాన్ని 25 కూడా గుర్తించుటిని ఉంటుంది. అటువంటి గ్రామాలలో నివసించే ప్రజలు వ్యవసాయం మీదా, వ్యవసాయాధారిత వృత్తుల మీదా ఆధారపడి జీవిస్తూ ఉంటారు. కనుక వ్యవసాయంలోనూ, దానికి సంబంధించిన ఇతర వృత్తులలోనూ శాస్త్రీయ విధానాలను ప్రవేశపెట్టి ఆధునికరించటం చాలా ముఖ్యం. అప్పుడు ఆయా వృత్తులవారికి గ్రామాలలో తగిన పని దొరికి ఉపాధి లభిస్తుంది. గ్రామాలు సర్వతోభిముఖమైన అభివృద్ధిని సాధించి, దేశాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయి.

4 పై పాశ్యంలోని వాక్యాలనే మక్కలికి మక్కలి దించకుండా కింది ప్రత్యులకు తెలుగులో సమాధానాలు రాయండి.

(పతి ప్రత్యు చివర గుణాలు గుర్తించబడ్డాయి. భాషా పాటవానికి అదనంగా గుణాలు ఉన్నాయి. వెరసే ఈ ప్రత్యుకు మొత్తం $15 + 5 = 20$ గుణాలు.)

- (అ) ఎటువంటి వార్తలు మనం తరచుగా వింటూ ఉంటాం? [3]
- (ఆ) గ్రామాలనుంచి జనం పట్టణాలకు సగరాలకు ఎందుకు వలస పోతున్నారు? [2]
- (ఇ) గ్రామాలలో స్థిరపడాలనుకునే చదువుచున్నవారు ఎదుర్కొనే సమస్యలను మూడిఱిని పేర్కొనండి. [3]
- (ఈ) గ్రామాలలో ఇటీవలి కాలంలో కనిపిస్తున్న మెరుగుదల గురించి వివరించండి. [3]
- (ఊ) వ్యషపాయాధారిత దేశం కావటం వల్ల గుర్తించవలసిన అంశాలు ఏమిటి? [2]
- (ఉ) వ్యషపాయంలోనూ దానికి సంబంధించిన ఇతర వ్యత్యులలోనూ శాస్త్రీయ విధానాలను వ్రేషట్టటం వల్ల ఏం జరుగుతుంది? [2]

[మొత్తం గుణాలు 20]

5 మీరు ఇస్సుడు చదివిన పై రెండు పాశ్యాలలోని గ్రామాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన అంశాలను

కోడీకరించి రాయండి. [10]

ఈ రెండు పాశ్యాల మీర మీ స్వందనను తెలుపండి. [5]

మీ సమాధానం మొత్తం 140 వదాలకు మించకుండా తెలుగులో రాయండి.

[భాషా పాటవానికి:5]

[మొత్తం గుణాలు 20]

BLANK PAGE

BLANK PAGE

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (UCLES) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

University of Cambridge International Examinations is part of the Cambridge Assessment Group. Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.